

JAAROVERZICHT

2023

GGD Zuid Limburg op koers

Inhoudsopgave

01	Jaaroverzicht 2023	3			
	Terugblik Mirjam Clermonts & Frank Klaassen	4			
	Interview Erica Jaegers	5			
	Interview Arlette Vrusch	6			
02	Concern	7			
2.1	De organisatie	8			
2.2	Het dienstverleningspakket	9			
2.3	Organisatieontwikkeling	10			
2.4	Personeel	11			
2.5	Trends	12			
2.6	Balans per 31.12.2023	13			
2.7	Rekening van baten & lasten 2023	15			
03	Programma GGD	17			
3.1	Trendbreuk, GALA en IZA: gezondheid centraal	18			
	Interview Lidy van der Goot	19			
	Interview Pascalle Metsemakers & Bram Seetsen	20			
3.2	Infectieziektebestrijding	22			
3.2.1	Trends	24			
3.3	Seksuele gezondheid	25			
3.3.1	Trends	26			
3.4	Hygiëne en Inspectie	27			
3.4.1	Trends	29			
3.5	Medische Milieukunde	30			
3.5.1	Trends	32			
3.6	Publieke gezondheid	33			
	3.6.1 Trends	35			
	3.7 Sociaal Medische Advisering	36			
	3.7.1 Trends	37			
	3.8 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	38			
	3.8.1 Trends	39			
	3.9 Forensische Geneeskunde	40			
	3.9.1 Trends	41			
04	GHOR	42			
4.1	GHOR	43			
	Interview Christel Steins & Thijs van Agteren	45			
4.1.1	Trends	46			
4.2	Rekening van baten & lasten 2023 GGD	47			
05	Programma JGZ	48			
	Interview Hananja Boonen	49			
5.1	Jeugdgezondheidszorg	50			
5.2	Trends	52			
5.3	Rekening van baten & lasten 2023 JGZ	54			
06	Programma Veilig Thuis	55			
6.1	Veilig Thuis	56			
6.2	Trends	57			
6.3	Rekening van baten & lasten 2023 Veilig Thuis	58			
	Colofon	59			

01 Jaaroverzicht 2023

Welkom!

Fijn dat u belangstelling toont in de werkzaamheden die de GGD Zuid Limburg (GGD) in 2023 heeft uitgevoerd.

Informatie over de GGD als organisatie leest u bij Concern. Een overzicht van onze diensten vindt u bij de drie programma's: GGD (bevat o.a. de wettelijke taken), Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis.

Een overzicht van de werkzaamheden die de GGD in het kader van de coronapandemie heeft verricht, leest u bij het programma GGD, onder COVID-19. Laat ons weten wat u vindt en laat uw compliment of suggestie achter. Veel leesplezier.

Terugblik

Mirjam Clermonts & Frank Klaassen

“Als je ziet waar we vandaan komen, dan kun je vaststellen dat het takenpakket van de GGD de laatste jaren enorm is verbreed”, zegt Mirjam Clermonts. “Ik ben heel blij met de positie die de GGD in het zorgnetwerk verworven heeft. De GGD functioneert als de spin in het web en weet voor alle componenten de noodzakelijke verbanden te leggen. Neem bijvoorbeeld de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA): daarin kunnen we als regio niet zonder de regierol van de GGD. En die rol heeft de GGD goed op zich genomen.”

Hoewel ze zich als bestuurder richt op de organisatie van processen, ligt haar hart nog altijd bij de zorg, omdat ze hier jarenlang in werkte. “Ik zie dat gezondheid en preventie nu nadrukkelijk op het netvlies van lokale bestuurders staan. De Trendbreuk-aanpak

‘De GGD functioneert als de spin in het web’

Mirjam Clermonts
Voorzitter Dagelijks Bestuur en
Algemeen Bestuur

is het fundament geweest van het regionale gezondheidsbeleid. Het besef dat we het samen moeten doen, leeft breed. Want gezondheid stopt niet bij de gemeentegrens, het is een regionale opgave. Wat ik in 2023 verder heb gemerkt, is dat de verkiezingen van 2022 dankzij de komst van nieuwe bestuurders veel nieuwe energie in het Algemeen Bestuur hebben gebracht. Dat vind ik een groot winstpunt.

Zij stellen vragen over wat we doen en waarom we dat zo doen en dat is goed.”

De GGD in de rol van verbinder is essentieel, vindt ook Frank Klaassen. “Als we de gezondheid van mensen willen bevorderen, is het belangrijk om de sociaaleconomische verschillen terug te dringen. Want een laag inkomen, lage opleiding en ongezonde leefomgeving hebben een negatieve invloed op de gezondheid van mensen.

Het is zodoende belangrijk om de preventieve aanpak te koppelen aan de maatschappelijke beweging gericht op gelijke kansen”, zegt hij. “Dat moeten we niet doen vanuit de zorg, maar we moeten wel de verbinding leggen met de zorg. In de coronacrisis hebben we al laten zien dat we de buitenwereld én zorgpartijen goed kennen; als GGD kunnen wij die werelden heel goed met elkaar verbinden.

In 2023 zijn we daar ook volop mee bezig geweest, een rol die de gemeenten ons gunnen. We blijven natuurlijk zoeken naar manieren om die rol zo goed mogelijk vorm

te geven. Daarin bouwen we voort op de basis die we hiervoor al eerder hebben gelegd. Zoals het verbinden van praktijk, beleid en wetenschap en de Trendbreuk-beweging. Dat zijn concepten die we mede te danken hebben aan Fons Bovens, die in 2023 met pensioen is gegaan. Een echte verbinder. Met hem is een autoriteit vertrokken, maar we blijven de komende jaren voortbouwen op de concepten die met hem zijn vormgegeven.”

Frank Klaassen
Directeur-bestuurder

Interview

Erica Jaegers

Bijna twee jaar is Erika Jaegers wethouder in Vaals en lid van het Algemeen Bestuur van de GGD. “Een krachtige samenwerkingspartner”, is haar ervaring. Om daaraan toe te voegen dat 2023 het jaar was waarin die samenwerking echt intensiever is geworden. “De gemeenten kregen in 2023 heel wat te verstouwen met het Gezond en Actief Leven Akkoord. De GGD heeft daarin de regierol genomen in Zuid-Limburg. Dat wordt landelijk gezien als voorbeeld, want het gaat echt niet overal zo.”

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werd vastgesteld door Rijk, gemeenten en zorgverzekeraars en is bedoeld om mensen te helpen zo lang mogelijk gezond te blijven. GALA draait dus om preventie; er werden veertien thema's vastgesteld die variëren van valpreventie tot het verminderen van de gezondheidsachterstand. De gemeenten krijgen geld

‘De GGD is een krachtige samenwerkingspartner’

voor deze thema's, maar moesten daarvoor wel een plan van aanpak opstellen. “De plannen van de gemeenten in Zuid-Limburg zijn allemaal akkoord bevonden. Het verschil met veel andere plekken in Nederland, is dat we hier hebben afgesproken om thema's deels lokaal én deels regionaal op te pakken. Want op een aantal thema's kun je meer bereiken door gelden samen in te zetten. De GGD neemt hierin echt de regie en blijft het proces aanjagen.”

Dat geldt ook voor de Trendbreuk-beweging, zegt Erika Jaegers, die onder andere gezondheid en het sociaal domein in portefeuille heeft. “Die beweging brengt echt een positieve vibe, ook al duurt het lang om de gezondheidsachterstand in te halen. Soms wil je als Algemeen Bestuur snel resultaat, maar zoiets vergt nu eenmaal veel tijd.” Wel heeft de Trendbreuk-beweging in korte tijd geleid tot het opschalen van allerlei kansrijke initiatieven, ook binnen het onderdeel Kansrijke Start. Zo werd in Vaals zelf in 2023 Kids en Koffie geopend, een inlooppunt voor ouders en kinderen, gerund door vrijwilligers.

Erica Jaegers
Bestuurslid Algemeen Bestuur & Wethouder van de Gemeente Vaals

Ook is hier altijd een professional aanwezig, zoals een jeugdverpleegkundige, of JOGG-regisseur. Ouders kunnen hier met al hun vragen over opvoeden terecht, maar er wordt ook bewust de verbinding gelegd met andere onderwerpen, zoals financiën. In 2024 verhuist het inlooppunt naar het gebouw waar onder andere het consultatiebureau gehuisvest is.

Erika Jaegers vindt het verder positief hoe de GGD data bijhoudt en daar desgevraagd ook toelichting op geeft. Een goed voorbeeld noemt ze de in 2023 georganiseerde, drukbezochte bijeenkomst over de jeugd in Vaals, op verzoek van de gemeenteraad. Aan de hand van de Jeugdmonitor van de GGD kregen aanwezigen een goed beeld van de jeugd. “Op die manier helpt de GGD ons om nuance in de discussie aan te brengen en een beter beleid te formuleren.” Tot slot wil ze even stilstaan bij het vertrek van bestuurder Fons Bovens.

“Een stille kracht en een verbinder. Dat is ook precies wat de GGD doet: de verbinding in de samenleving tot stand brengen.”

Interview

Arlette Vrusch

Nog geen half jaar is Arlette Vrusch wethouder jeugd, armoedebestrijding, welzijn en zorg in Heerlen. Op 25 oktober 2023 trad ze officieel aan, als opvolgster van Peter van Zutphen. Een man met een enorme staat van dienst. "Hij heeft echt een heel grote voetafdruk in deze stad achtergelaten.

'We blijven de menselijke maat voor ogen houden'

Dus ja, hem opvolgen is wel een uitdaging." Maar na een periode van goed nadenken, besloot de 32-jarige Arlette Vrusch om de functie te aanvaarden. Tot dat moment was ze bouwkundig projectleider bij Wonen Zuid en SP-raadslid. Heel iets anders, ja, dat wel. En ook weer niet. "Want bij Wonen Zuid keek ik expliciet naar de leefomgeving van mensen en hoe je die omgeving zodanig kunt beïnvloeden dat mensen er gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen. Dat vond ik heel interessant om te doen. Nu kijk

ik ook naar het welzijn en de gezondheid van mensen, maar dan vanuit de hoek van het sociale domein. En ik doe het op mijn manier. Ik vind het belangrijk om naar buiten te gaan. Ik ga overal op werkbezoek, loop met mensen mee en leer elke dag bij."

Dat is ook haar uitgangspunt nu ze lid is van het Algemeen Bestuur van de GGD. "Hier zie ik mezelf als een bestuurder in een lerende rol. Daarom stel ik veel vragen, net als de andere nieuwkomers." Haar eerste indrukken zijn positief. "Ik kan natuurlijk nog niet zo heel veel zeggen over de GGD in 2023, want effectief ben ik alleen de laatste twee maanden van dat jaar wethouder geweest. Maar ik ben heel blij met de wijze waarop de GGD zich inzet voor de publieke gezondheid en de krachten van de zestien gemeenten in de regio weet te bundelen. Dat we onder regie van de GGD onder andere samenwerken in de Trendbreuk-aanpak en het GALA, het Gezond en Actief Leven Akkoord, betekent dat we meer kunnen bereiken. Gezondheid stopt ook niet bij de gemeentegrenzen; de samenwerking is heel belangrijk. Dat geldt

overigens niet alleen voor gezondheid, maar ook als het gaat om bijvoorbeeld armoedebestrijding en het onderwijs."

Arlette Vrusch ziet ook nog wel punten voor het verbeteren van de samenwerking. Tegelijkertijd realiseert ze zich dat de samenwerking binnen het GALA landelijk als voorbeeld wordt gezien. "Dat hebben we in deze regio te danken aan de

Trendbreuk-aanpak waarin we als gemeenten al samenwerken. Op veel plekken moet die samenwerking nog opgetuigd worden."

Het uiteindelijke doel van de Trendbreuk-aanpak is het inhalen van de gezondheidsachterstand van de regio ten opzichte van de rest van Nederland. "Ik geloof er sterk in dat dat gaat lukken en wil mij daar als wethouder langdurig voor blijven inzetten. Middels het nationaal programma Heerlen-Noord zetten we zelfs in op de volgende generatie. Ik denk dat de verbindende rol van de GGD de gemeenten hierin echt versterkt en we de menselijke maat goed voor ogen blijven houden."

02 Concern

De GGD is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De GGD Zuid Limburg adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en neemt initiatieven om de gezondheid van de Zuid-Limburgers te verbeteren. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en de aanvullende taken die door gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.

Bij concern vindt u informatie over de organisatie, het bestuur en de medewerkers. Bij de GGD werken professionals die er dag en nacht voor zorgen dat onze gezondheid

wordt beschermd, bewaakt en bevorderd.

Zoals in het afgelopen coronajaar direct zichtbaar voor burgers, maar vaak ook op de achtergrond.

2.1 De organisatie

De GGD kent in 2023 drie programma's, te weten:

- GGD
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Organisatie GGD Zuid Limburg

2.2 Het dienstverleningspakket

De GGD Zuid Limburg is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Onderstaande diensten voert de GGD voor deze gemeenten uit. Alle diensten hebben een wettelijke basis. Het dienstverleningspakket sluit aan op de ambities uit de regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023: 'Zuid springt eruit'.

Infectieziektebestrijding

Het bestrijden van infectieziekten, inclusief tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Seksuele Gezondheid

Het verbeteren van de seksuele gezondheid, in het bijzonder van risicogroepen.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd; meer vrije ruimte in het preventie-deel

Hygiëne en Inspectie

Toezicht kwaliteit kinderopvang, toezicht Wmo, inspectie tatoeage, piercing, permanente make-up, dak- en thuislozenopvang, seksinrichtingen, asielzoekerscentra, kinderboerderijen, advisering publiekevenementen.

- Wet publieke gezondheid, Wet kinderopvang
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Medische Milieukunde

Het signaleren en onderzoeken van de invloed van milieufactoren op de gezondheid en hierover informeren en adviseren.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Jeugdgezondheidszorg

Het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen en hun ouders ondersteunen bij het oplossen van problemen.

- Wet publieke gezondheid
- Niet verplicht bij de GGD
- Stevige wettelijke basis

Publieke Gezondheid

Wettelijke taken zijn onder meer epidemiologie, preventieprogramma's, gezondheidsbevordering en advisering.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Beleidsrijk m.u.v. epidemiologie, die een sterke landelijke basis kent

Sociaal Medische Advisering

Het op verzoek van gemeenten leveren van sociaal medische en/of ergonomische expertise ter ondersteuning van gemeentelijke besluiten, bijvoorbeeld over de toewijzing van voorzieningen.

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Niet verplicht bij de GGD
- Beleidsrijk, afhankelijk van gemeentelijk beleid

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Activiteiten voor kwetsbare personen die niet zelfstandig of vrijwillig (zorgmijders) van de beschikbare voorzieningen gebruikmaken.

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Niet verplicht bij de GGD
- Beleidsrijk

Forensische Geneeskunde

De forensisch geneeskundigen zorgen voor lijkshouw en bieden arrestantenzorg.

- Wet op de lijkbezorging
- Niet verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Veilig Thuis

Expertisecentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties, ondersteunend aan de lokale zorgstructuur en zorgverleners.

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Niet verplicht bij de GGD
- Stevige wettelijke basis

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

De GHOR coördineert en adviseert over de opschaling van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening.

- Wet veiligheidsregio's
- Niet verplicht bij de GGD; een stevige verbinding met de GGD is wettelijk vastgelegd (via DPG, directeur publieke gezondheid)
- Beleid veiligheidsregio is leidend

2.3

Organisatieontwikkeling

De veranderingen in onze maatschappij lijken steeds sneller te gaan. De GGD verandert natuurlijk mee om een antwoord te bieden op de huidige maatschappelijke thema's en uitdagingen. We willen kunnen inspelen op de snelle veranderingen die vaak ook een onzeker karakter kennen. Onze ontwikkelopgave pakken wij in samenhang op via GGD Canvas. Begin 2023 is de GGD gestart met ontwerpsessies over de organisatiestructuur, waarin collega's zijn uitgenodigd om vanuit verschillende invalshoeken mee te denken over de (nabije) toekomst van de GGD. Daarnaast biedt GGD Canvas de gelegenheid om ook informeel en vrijblijvend met elkaar het goede gesprek aan te gaan, over ons werk en onze opdracht.

Mede in het kader van het Canvastraject is de methodiek van Strategische Talent Ontwikkeling (STO) in 2023 gestart. Daarmee komt er meer inzicht in de talenten, wensen, ambities en ontwikkelpunten van medewerkers, zodat er gerichte acties uitgezet kunnen worden om talenten van mensen te benutten en hen te behouden voor de organisatie.

2.4 Personeel

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat we als organisatie voorbereid dienen te zijn op de 'constante' factor: verandering. Als organisatie willen we klaar staan voor onze maatschappelijke opdracht waarin we zien dat de aandacht voor preventieve gezondheid en daarmee de centrale rol van de GGD Zuid Limburg (GGD) hierin veel kansen en uitdagingen biedt. De visie van de organisatie op Personeel en Talent Ontwikkeling (PTO) is gebaseerd op deze continue verandering en daarom investeren wij volop in vitale, professionele én wendbare medewerkers.

Als organisatie voor mensen en door mensen zijn de medewerkers ons grootste goed en is investeren in kwalitatief goed personeel essentieel voor de basis van ons bestaan. Onze medewerkers zijn de GGD Zuid Limburg en alleen met hen maken we het verschil en zijn we in staat onze ambitie te verwezenlijken. Het is nu en in de toekomst van groot belang voor (de continuïteit van) onze organisatie om te investeren in mensen. Investeren in zowel het vinden en selecteren van de juiste persoon voor de juiste functie alsook investeren in het behouden van goede medewerkers en het optimaal inzetten van hun talenten.

De huidige (en toekomstige) arbeidsmarkt zorgt hierbij voor de nodige uitdagingen. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Onze GGD staat voor een

inclusieve samenleving. Ook onze GGD streeft ernaar diverser en inclusiever te zijn. In 2023 heeft de GGD het Charter Diversiteit en Inclusie ondertekend.

Informatisering en automatisering

Het leveren van gedegen en betrouwbare gezondheidsinformatie is essentieel voor de uitvoering van GGD-taken en voor het gezondheidsbeleid van gemeenten. Het ontsluiten van deze data vraagt met nieuwe technologische mogelijkheden steeds meer van de organisatie. Ook de patiëntengegevens moeten te allen tijde beschikbaar zijn en tegelijkertijd optimaal beveiligd zijn opgeslagen. In 2023 is er veel geïnvesteerd in informatie en security om te voldoen aan wettelijke en kwaliteitseisen.

2.5 Trends

Fte		Medewerkers		Percentage Ziekteverzuim onder de medewerkers	
aantal per jaar		aantal per jaar		aantal per jaar	
2020	626	2020	768	2020	6,1
2021	640	2021	768	2021	5,4
2022	638	2022	769	2022	6,9
2023	486	2023	629	2023	5,6

Klachten van cliënten

aantal per jaar

	Via klachten- functionaris	Klachten- commissie
2020	192	4 (3 gegrond)
2021	950 ¹	15 (1 gegrond)
2022	405 ²	9 (0 gegrond)
2023	125³	5 (1 gegrond)

¹ 851 klachten hadden betrekking op de Covid-organisatie.

² 235 klachten hadden betrekking op de Covid-organisatie.

³ waarvan nog 2 voor ambulancezorg en 19 klachten over Covid-uitvoeringsorganisatie.

2.6

Balans per 31.12.2023

Activa	31 december 2023 in €	31 december 2022 in €
Vaste activa		
Materiële vaste Activa		
Investerings met economisch nut	15.354.229	24.259.112
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	207.469	207.469
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6.916.667	-
	7.124.136	207.469
Totaal vaste activa	22.478.365	24.466.581
Vlottende activa		
Voorraden	11.384	88.353
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Vorderingen op openbare lichamen	3.672.956	2.128.581
Schatkistbankieren	4.175.510	2.532.581
Rekeningen courant	9.371	9.371
Overige vorderingen	2.500.293	2.658.209
	10.358.130	7.328.742
Liquide middelen		
Kas	2.058	1.621
Bank	973.871	1.511.541
	975.929	1.513.162
Overlopende activa		
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	956.707	718.016
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.879.319	2.224.606
	2.836.026	2.942.622
Totaal vlottende activa	14.181.469	11.872.879
Totaal activa	36.659.834	36.339.460

2.6

Balans per 31.12.2023

Passiva	31 december 2023 in €	31 december 2022 in €
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	-21.042	1.739.708
Bestemmingsreserves	30.485	106.485
Gerealiseerde resultaat	1.097.887	-1.697.412
	1.107.330	148.781
Voorzieningen		
Voorzieningen ter egalisering van kosten	918.688	1.369.791
Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar:		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.179.167	17.245.833
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Kasgeldleningen	5.000.000	1.500.000
Rekeningen courant	437.258	501.634
Overige schulden	8.673.946	9.750.676
	14.111.204	11.752.310
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	-	2.029.619
Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	5.179.947	3.793.126
Overige vooruitontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	163.498	-
	5.343.445	5.822.745
Totaal vlottende passiva	14.111.204	11.752.310
Totaal passiva	36.659.834	36.339.460

2.7 Rekening van baten & lasten 2023 1/2

Individueel	Rekening 2023	Rekening 2023	Rekening 2023	Rekening 2023	Begroting na
	in €	in €	in €	in €	wijzigingen 2023
	Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19/MPX/ Oekraïne	Programmalijn GGD onderdeel: GHOR	Programmalijn GGD onderdeel: GGD Regulier	Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19/MPX/ Oekraïne, GHOR, GGD Regulier	Programmalijn GGD Totaal: COVID-19/MPX/ Oekraïne - GHOR - GGD Regulier
Baten					
Bijdragen gemeenten	-	1.175.337	7.493.255	8.668.592	8.814.129
Tarieven Gemeenten	-	-	2.153.883	2.153.883	3.236.000
Plusproducten bijdragen	-	-	768.360	768.360	-
Bijdrage Rijk/Provincies	3.116.865	1.613.758	2.314.336	7.044.959	8.647.000
Overige bijdrage	19.562	225.631-	11.478.570	11.272.501	1.450.000
Incidentele opbrengsten	-	10.855	102.478	113.333	97.000
Totale opbrengsten	3.136.427	2.574.319	24.310.882	30.021.628	22.244.129
Lasten					
Personeelslasten	1.622.846	1.262.212	14.707.985	17.593.043	14.117.824
Huisvestingslasten	1.188.838	32.599	1.209.057	2.430.494	1.316.000
Afschrijvingslasten	-	-	15.533	15.533	7.000
Rentelasten en Bankkosten	-	169	52.997	53.166	5.000
Beheers en adm. lasten	130.957	186.891	995.187	1.313.035	437.500
Lasten vervoermiddelen	28.244	59.480	3.470-	84.254	250.000
Lasten Automatisering	67.358	105.352	861.082	1.033.792	1.097.000
Lasten medische middelen	98.184	-	745.060	843.244	543.000
Lasten uitvoering derden	-	236.029	1.125.723	1.361.752	373.000
Incidentele lasten	-	-	182.410	182.410	96.000
Totale lasten	3.136.427	1.882.732	19.891.564	24.910.723	18.242.324
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	677.192	677.192	650.000
Overhead	-	691.587	3.781.932	4.473.519	4.651.805
Resultaat Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	-	-	1.314.578	1.314.578	-
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-	-	-	-
Ontrekkingen aan reserves gedurende het jaar*	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	1.314.578	1.314.578	-

2.7 Rekening van baten & lasten 2023 2/2

Individueel	Rekening 2023	Begroting na	Rekening 2023	Begroting na	Rekening 2023	Begroting na
	in €	wijzigingen 2023	in €	wijzigingen 2023	in €	wijzigingen 2023
	Programmalijn: Veilig Thuis	Programmalijn: Veilig Thuis	Programmalijn: Jeugd gezondheids- zorg	Programmalijn: Jeugdgezondheids- zorg	Totaal Programmalijn: GGD, Veilig Thuis en JGZ	
Baten						
Bijdragen gemeenten	7.989.087	7.989.086	19.112.227	19.112.216	35.769.906	35.915.431
Tarieven Gemeenten	14.145	-	1.191.974	1.054.000	3.360.002	4.290.000
Plusproducten bijdragen	-	-	-	-	768.360	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	950.213	242.000	7.995.172	8.889.000
Overige bijdrage	9.500	-	870.114	891.000	12.152.115	2.341.000
Incidentele opbrengsten	326	-	9.225	-	122.884	97.000
Totale opbrengsten	8.013.058	7.989.086	22.133.753	21.299.216	60.168.439	51.532.431
Lasten						
Personeelslasten	5.391.461	6.499.798	14.727.335	14.848.388	37.711.838	35.466.010
Huisvestingslasten	342.635	98.000	1.849.126	1.518.300	4.622.256	2.932.300
Afschrijvingslasten	-	-	128.023	96.000	143.556	103.000
Rentelasten en Bankkosten	-	-	20.802	-	73.968	5.000
Beheers en adm. lasten	91.025	60.500	132.571	147.000	1.536.631	645.000
Lasten vervoermiddelen	-	-	71	-	84.325	250.000
Lasten Automatisering	100.039	60.000	331.423	228.000	1.465.254	1.385.000
Lasten medische middelen	-	-	105.911	61.000	949.155	604.000
Lasten uitvoering derden	-	-	19.963	2.000	1.381.715	375.000
Incidentele lasten	-	-	1.781	-	184.191	96.000
Totale lasten	5.925.160	6.718.298	17.317.006	16.900.688	48.152.889	41.861.310
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	677.192	650.000
Overhead	2.041.869	1.270.788	5.079.467	4.398.528	11.594.855	10.321.121
Resultaat Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	46.029	-	-262.720	-	1.097.887	-
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-	-	-	-	-
Ontrekkingen aan reserves gedurende het jaar*	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	46.029	-	-262.720	-	1.097.887	-

calamiteiten gemeld zijn. Ook valt op dat die calamiteiten door een kleine groep zorgaanbieders gemeld worden. Ten opzichte van 2022 zit hier een minimaal stijgende lijn in. Ook landelijk is het aantal meldingen laag en wordt zelfs een dalende lijn gezien - dit blijkt uit onderzoek van GGD Utrecht.

Technische hygiënezorg

De GGD voert jaarlijks conform afspraken met de gemeenten taken rond technische hygiënezorg (THZ) uit. Hieronder vallen het uitvoeren van inspecties bij seksbedrijven, asielzoekerscentra, dak- en thuislozen, kinderboerderijen, de advisering bij publieksevenementen en vergunningverlening tatoeëren en piercen.

Advisering publieksevenementen

In Limburg vinden jaarlijks veel evenementen plaats. Om te zorgen dat een Zuid-Limburgs evenement gezond en veilig verloopt, adviseert de GGD de gemeenten over zorg op evenementen en over een veilige en gezonde leefomgeving. Het advies wordt gegeven op basis van de landelijke hygiënerichtlijn evenementen. De evenementenorganisator (degene aan wie de vergunning wordt verleend) is primair verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om de gezondheid van bezoekers, deelnemers en omstanders te waarborgen. De organisator moet zich houden aan de eisen in de vergunning en is verantwoordelijk voor het hygiënisch werken op het evenement. Om de advisering te optimaliseren wordt nauw samengewerkt binnen de GGD door de GHOR Zuid-Limburg, deskundigen infectiepreventie en de THZ-deskundige.

Seksbedrijven

De GGD voert jaarlijks inspecties uit bij seksbedrijven om de verspreiding van infectieziekten, zoals seksueel overdraagbare aandoeningen, te voorkomen. De inspectie vindt plaats op basis van de landelijke hygiënerichtlijn voor seksbedrijven. De bevindingen worden vastgelegd in een inspectierapport. Ten behoeve van de vergunningsaanvraag ontvangen de gemeenten een advies op basis van gedane constatering. Tevens krijgen de betreffende gemeenten een advies over mogelijke acties die zij kunnen ondernemen.

aan het meenemen van gezondheid als een robuuste waarde in ruimtelijke ontwikkelingen.

Projecten

De GGD levert een bijdrage aan verschillende projecten. De projecten hebben uiteenlopende thema's, van klimaat en luchtverontreiniging tot het verbeteren van het binnenklimaat in woningen. In 2023 is onder andere een bijdrage geleverd aan het project 'WELLBASED' van de gemeente Heerlen. In dit meerjarige project wordt onderzocht of maatregelen om energiearmoede te bestrijden positief bijdragen aan het binnenklimaat van een woning en de gezondheid van de deelnemers.

In navolging hiervan is het project 'Chipmunk Home' gestart in samenwerking met het bedrijf Chipmunk en diverse woningcorporaties in heel Limburg. Binnen dit project monitoren we het binnenklimaat van woningen om bewoners inzicht te geven in kwaliteit van het binnenklimaat van hun woning. Een ongezond binnenklimaat is niet goed voor de gezondheid van de bewoners. Door middel van een app proberen we bewoners met behulp van gerichte meldingen en via e-learning te informeren over een gezond binnenklimaat en hoe dit kan bijdragen aan de gezondheid.

04

GHOR

De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) Zuid-Limburg verbindt partners tussen zorg en veiligheid. Samen met geneeskundige- en veiligheidspartners zorgt de GHOR voor een goede voorbereiding op een crisis of ramp. Tijdens een crisis of ramp coördineert de GHOR de inzet van de zorgorganisaties in de regio. Hierdoor wordt de zorgcontinuïteit in de regio geborgd. De patiënt krijgt snel de juiste zorg op de juiste plek.

Tevens ondersteunt de GHOR het besluitvormingsproces tijdens een crisis door het delen van informatie en vertegenwoordiging van het geneeskundige netwerk bij veiligheidspartners (veiligheidsregio, brandweer, gemeenten en politie).

4.1 GHOR

Informatiemanagement in de zorgketen

Bij het voorkomen van ongevallen en rampen is crisiscommunicatie van cruciaal belang. Na de hoogwaterramp van juli 2021 en de COVID-19 crisis is het belang van een goede informatievoorziening naar alle zorgpartners benadrukt. De GHOR Zuid-Limburg pakt dit in nauwe samenwerking met de GHOR Limburg-Noord en het Netwerk Acute Zorg op door de informatievoorziening te verbeteren in de fase van risicomonitoring en crisisbeheersing.

Tijdens de risicomonitoring en crisisbeheersing kunnen zorgpartners gebruik maken van verschillende informatieplatformen die in de infographic te zien zijn en onderstaand worden toegelicht.

Risicomonitoring

Begin 2023 is het samenwerkingsplatform Zorgpartners Limburg opnieuw ingericht waarbij de focus ligt op:

1. Het komen tot een gedeeld landelijk en regionaal situatiebeeld van de acute en niet-acute zorg;
2. Het delen van plannen en procedures, denk aan continuïteitsplannen, instructies en formulieren. Landelijke en regionale informatie wordt gedeeld per thema;
3. Een plek om kennis en ervaringen te delen door onderling vragen aan alle zorgpartners te stellen.

Via vraag en antwoord kunnen deze vragen worden geplaatst.

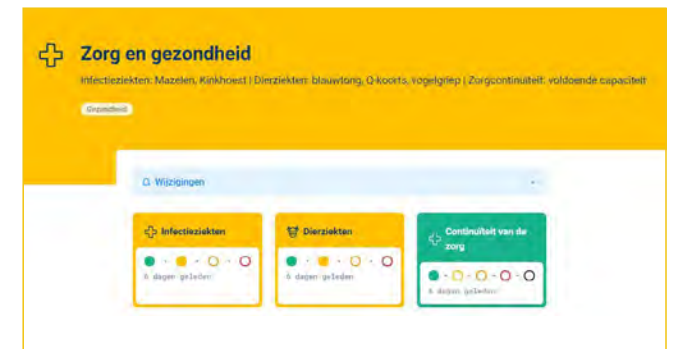
Er wordt regelmatig een nieuwsbrief gedeeld met de zorgpartners over relevante ontwikkelingen op het gebied van risicomonitoring en crisisbeheersing. Ook wordt nieuwe, landelijke of regionale planvorming beschreven. Bovendien worden toekomstige data van relevante bijeenkomsten gedeeld, evenals een terugblik op evenementen gegeven.

Daarbij geeft het Veiligheidsbeeld Limburg inzicht in de actuele risico's en dreigingen en signaleert de verhoogde dreigingen waarop geanticipeerd kan worden. De GHOR geeft binnen het Veiligheidsbeeld invulling aan de tegel 'Zorg en gezondheid'. Hierin worden de ontwikkelingen rond infectieziekten, dierziekten en zorgcontinuïteit wekelijks bijgehouden.

Informatiedeling tijdens de crisisbeheersingsfase

Om de informatiedeling tijdens de crisisbeheersingsfase te verbeteren, is in 2023 een doorstart gemaakt met het project 'Zorg voor Verbinding'. Het project Zorg voor Verbinding ontwikkelt een informatiemanagementsysteem voor en met alle zorgpartners in Limburg. Dit systeem richt zich op het verzamelen en delen van informatie tijdens een crisis of ramp, vanaf GRIP 2. Zorgpartners kunnen hierdoor

actief meelesen met het multidisciplinaire situatiebeeld en geografische plot van de Veiligheidsregio. Bovendien is er inzicht in het geneeskundige totaalbeeld en de situatie in andere zorgsectoren. Daarnaast zijn zorginstellingen in staat de eigen situatie en knelpunten te delen. Met als resultaat dat informatie tijdens een crisis sneller gedeeld kan worden en er beter op geanticipeerd kan worden.

Zorgrisicoprofiel

In 2023 is de GHOR Zuid-Limburg in samenwerking met GHOR Limburg-Noord, het Netwerk Acute Zorg en alle zorgorganisaties in Limburg aan de slag gegaan met het Zorgrisicoprofiel.

Een Zorgrisicoprofiel is een document dat per Veiligheidsregio weergeeft welke soort incidenten de grootste impact hebben op de zorg. Het Zorgrisicoprofiel kan beschouwd worden als een aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel (RRP) en het Provinciaal Risicoprofiel. Het RRP stelt elke regio op conform de Wet Veiligheidsregio's. Het Provinciaal Risicoprofiel is voortgekomen uit de intensievere samenwerking tussen de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg. Het Zorgrisicoprofiel bouwt voort op deze nauwe samenwerking.

Het doel van het Zorgrisicoprofiel is dat iedere zorgorganisatie zich voorbereidt op mogelijke rampen en crises. Het is een overkoepelend beeld op risico's en mogelijkheden voor de gehele zorgketen en wat de onderlinge afhankelijkheid is tussen organisaties.

Waarom een zorgrisicoprofiel?

In Limburg treffen zorgorganisaties los van elkaar voorbereidingen op mogelijke rampen en crises. Tot nu toe ontbreekt hierbij het overkoepelende beeld op wat risico's en mogelijkheden zijn voor de gehele zorgketen en wat de onderlinge afhankelijkheden zijn tussen zorgorganisaties. Het Zorgrisicoprofiel maakt dit inzichtelijk. Daarmee wordt het mogelijk om gezamenlijk prioriteiten te stellen bij het ontwikkelen van beleidsplannen en het opleiden, trainen en oefenen voor de meest risicovolle incidenttypen.

Samen hebben GHOR Zuid-Limburg, GHOR Limburg-Noord, Netwerk Acute Zorg en de zorgorganisaties in Limburg in een interactieve bijeenkomst zes incidenttypen gekozen en voor elk van deze incidenttypen is in samenwerking met verscheidene zorgorganisaties een incidentbeschrijving opgesteld.

GHOR gaat over naar Veiligheidsregio Limburg

De GHOR zal per 1 januari 2025 deel uitmaken van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Gedurende 2023 zijn voorbereidende werkzaamheden gestart om de officiële overgang soepel te laten verlopen. Dit gebeurt vanwege de toenemende druk en de noodzaak om de crisisbeheersing in Zuid-Limburg verder te versterken. Ook vanwege de positie die de GHOR op dit moment binnen de GGD inneemt, die door het vertrek van de ambulancezorg (fusie van Zuid-Limburg en Noord-Limburg) niet meer onderdeel is van een eigenstandig programma (voorheen Acute Zorg). De taak van de GHOR sluit niet meer direct aan bij het domein van preventieve gezondheidszorg, maar hoort meer thuis bij die van de veiligheidsregio.

Interview

Christel Steins & Thijs van Agteren

Het intensiveren van de contacten met zorgpartners, dat is waar de GHOR Zuid-Limburg in 2023 sterk op heeft ingezet. En met succes, vertellen Christel Steins en Thijs van Agteren, beiden adviseur bij de GHOR.

De GHOR coördineert bij een ramp of crisis de geneeskundige hulpverlening. Een goede en snelle communicatie met alle zorgpartijen in de regio is daarom van groot belang. Zodoende zette de GHOR in 2023 in op het versterken van het netwerk en het contact met de zorgpartners. Zo wordt jaarlijks met elke zorgorganisatie een partnersgesprek gehouden om actuele ontwikkelingen, ambities, planvorming en onderlinge contactlijnen te bespreken. Verder vinden er jaarlijks meerdere informatiesessies plaats waar crisiscoördinatoren van de zorgpartners kennis kunnen maken met elkaar, met de GHOR én met het alarmerings- en informatieproces. Tijdens de jaarlijkse themadag is er bovendien steeds een thema waar de zorgpartners met elkaar over kunnen sparren. In 2023 stond het thema 'GRIP1, Wat nu?' centraal.

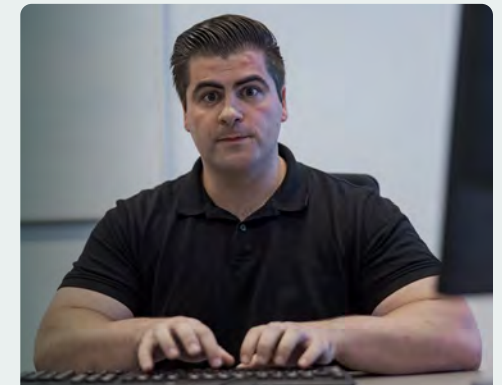
Christel Steins
Adviseur GHOR

Het meldings- en alarmeringssysteem dat in oktober 2022 actief werd, kreeg in 2023 verder vorm. "Het systeem ondersteunt ons netwerk; de lijnen zijn heel direct en kort", vertelt Christel Steins. Thijs van Agteren vult aan: "Naast acute zorgpartijen en de publieke gezondheidszorg (GGD), zijn onder andere ook de ouderenzorg, gehandicaptenzorg, herstellzorg en thuiszorg vertegenwoordigd."

Tijdens een crisis of ramp (in ieder geval vanaf GRIP 2) worden de crisiscoördinatoren van alle aangesloten zorgpartijen met één druk op de knop op hetzelfde moment benaderd met een sms én een telefoontje. "In dat sms-bericht wordt de eerste summier informatie gegeven", licht Christel Steins toe. "Zo kunnen organisaties zelf al inschatten of er voor hen in de crisis een rol is weggelegd of niet. Het GHOR-crisisteam inventariseert in de tussentijd op welke organisaties de ramp inderdaad impact heeft, zodat wij de crisiscoördinatoren van die organisaties gerichter kunnen gaan informeren. We hebben hier al ervaring mee opgedaan en organisaties geven als feedback dat zij dit een heel prettige werkwijze vinden."

In 2023 gingen de projecten Zorgrisicoprofiel en Zorg voor Verbinding voor de hele provincie Limburg van start, in samenwerking met de GHOR Limburg-Noord en het Netwerk Acute Zorg Limburg. Het zorgrisicoprofiel richt zich op risico's specifiek in de zorgketen. Per type crisis wordt aangegeven wat de (mogelijke) knelpunten zijn die

de ketencontinuïteit van zorg onder druk kunnen zetten. Het project Zorg voor Verbinding richt zich op het onderling delen van informatie tussen zorgpartners en GHOR tijdens een ramp of crisis. "Wij", zo besluit Thijs van Agteren, "investeren in verbinding; we mogen trots zijn op wat we hier samen hebben opgezet."

Thijs van Agteren
Adviseur GHOR

4.1.1 Trends

Aantal maatwerkadviezen voor evenementen met een verhoogd risico		Totaal aantal GRIP-incidenten per jaar	
aantal per jaar		aantal per jaar	
2020	19	2020	126
2021	34	2021	122
2022	199	2022	111
2023	261	2023	116

GRIP-incidenten per jaar					
aantal per jaar	GRIP 0	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4
2020	104	18	3	-	1
2021	97	20	3	-	2
2022	96	11	4	-	-
2023	105	11	-	-	-

4.2 Rekening van baten & lasten 2023 GGD

	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	8.668.592	8.814.129
Tarieven gemeenten	2.153.883	3.236.000
Overige bijdrage (centrum)gemeente	768.360	-
Bijdrage Rijk/Provincies	7.044.959	8.647.000
Overige bijdragen	11.272.501	1.450.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	113.333	97.000
Totale opbrengsten	30.021.628	22.244.129
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	17.593.043	14.117.824
Huisvestingslasten	2.430.494	1.316.000
Afschrijvingslasten	15.533	7.000
Rentelasten en bankkosten	53.166	5.000
Beheers en adm. lasten	1.313.035	437.500
Lasten vervoermiddelen	84.254	250.000
Lasten automatisering	1.033.792	1.097.000
Lasten medische middelen	843.244	543.000
Lasten uitvoering derden	1.361.752	373.000
Incidentele lasten	182.410	96.000
Totale lasten	24.910.723	18.242.324
Algemene dekkingsmiddelen	677.192	650.000
Overhead	4.473.519	4.651.805
Resultaat voor vennootschapsbelasting	1.314.578	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	1.314.578	-

Programma Jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het fundament voor een gezonde jeugd.

Alle ouders en kinderen kunnen er terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van een gezonde, veilige ontwikkeling en positieve opvoeding.

De JGZ heeft hierdoor als enige partij in de gezondheidszorg en het sociaal domein vrijwel alle kinderen in Nederland in beeld en weet of ze gezond opgroeien.

Op 3 juli 2018 besloten de zestien gemeenten in Zuid-Limburg unaniem voor het samenvoegen van de vier organisaties voor jeugdgezondheidszorg (JGZ) in

Zuid-Limburg. De gemeenten spraken hiermee de wens uit dat elk kind, ongeacht in welke Zuid-Limburgse gemeente het opgroeit, recht heeft op dezelfde goede kwaliteit van zorg en ondersteuning van de JGZ. Ook hebben gemeenten de ambitie uitgesproken om de groep kinderen in Zuid-Limburg waar het goed mee gaat groter te maken.

Interview

Hananja Boonen

Niet meer dezelfde zorg voor iedereen, maar zorg op maat, zodat alle jeugdigen gelijke kansen krijgen om gezond en veilig op te groeien. Dat was in 2022 in de kern de boodschap van het vernieuwde Landelijk Professioneel Kader. “Voor ons was 2023 het jaar waarin we de eerste stappen hebben gezet om onze JGZ om te vormen naar die zorg op maat”, vertelt Hananja Boonen.

Zij werkte langere tijd als jeugdarts en is nu stafarts en arts Maatschappij + Gezondheid. “Als stafarts kijk ik niet alleen naar kinderen op individueel niveau, maar ook op groepsniveau. Dan gaat het om de vraag hoe je de gezondheid van die groep kunt verbeteren. Verder volg ik de ontwikkelingen in de JGZ. Die probeer ik te vertalen naar de spreekkamer van de jeugdarts en daarbuiten. Want juist daarbuiten heb je vaak meer impact. Zo kun je ieder kind individueel voedingsadviezen geven, maar als een kind dan terugkeert naar een ongezonde omgeving heeft dat niet veel effect. Voor kinderen in ongezonde wijken is het opzetten van een Gezonde Basisschool van

Hananja Boonen
Staf-arts / Arts M+G / Jeugdarts

de Toekomst dan bijvoorbeeld een beter alternatief. Dat is waar we als GGD met de Trendbreuk-aanpak ook in 2023 op hebben ingezet; dan gaat het eveneens om interventies op collectief niveau.”

Tegelijkertijd wordt de Jeugdgezondheidszorg omgevormd naar zorg op maat. Het standaardpakket met de vaste momenten waarop de JGZ kinderen van 0 tot 18 jaar ziet, zal verdwijnen. “We

willen veel meer toe naar de vraag: wat is er op dit moment nodig voor dit kind? En dat is niet voor iedereen hetzelfde. Voor een kind waar het goed mee gaat, zijn minder contactmomenten wellicht mogelijk. Terwijl in een ander gezin zo veel problemen bestaan, dat je hier meer tijd in gaat investeren. Bovendien kan het zijn dat je meer inhaakt op specifieke thema’s die bij een kind spelen.”

Op dit moment worden verschillende varianten ontwikkeld om ouders aan te bieden. Het kan gaan om fysieke contactmomenten (thuis, bij de GGD, op school etc.), maar ook digitaal (Teams, chat, nieuwsbrieven etc.), of blended care (combinatie van fysiek en digitaal).

De manier waarop de JGZ mensen informeert, wordt bovendien anders, uitgebreider. Niet alleen in de spreekkamer, maar daarnaast via bijvoorbeeld een nieuwsbrief of webinar. “Met die nieuwsbrief zijn we al begonnen. Maar we zitten nog in de beginfase en blijven zoeken naar andere manieren, zodat het arsenaal

‘Naar zorg op maat voor alle jeugdigen’

waaruit je als professional kunt kiezen, steeds groter wordt. Zorg op maat bieden, betekent ook investeren in vakmanschap. De JGZ investeert in het opleiden van de JGZ-professionals. Zo hebben we het afgelopen jaar veel jeugdverpleegkundigen opgeleid tot 'Pluis-/ Niet Pluis'- verpleegkundigen; zij kunnen screenend onderzoek doen bij kinderen van drie, vijf en veertien maanden (ogen, oren, hart, testes). Verder zijn enkele professionals gestart met de opleiding tot verpleegkundig specialist. In 2024 gaan we verder op deze weg door samen te oefenen in het vormgeven van zorg op maat, zodat we er ruimschoots kunnen zijn voor kinderen.”

5.1

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) verricht preventie voor jeugdigen tot 18 jaar. Het aanbod, vastgelegd in het basispakket JGZ, bestaat uit het rijksvaccinatie programma, screening-programma's, voorlichting en advies ter preventie van ontwikkelingsachterstanden. De JGZ volgt systematisch de psychosociale en fysieke ontwikkeling van alle kinderen, analyseert en beoordeelt deze teneinde de juiste interventies te kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Het systematisch volgen van kinderen biedt gemeenten en andere partners informatie voor beleid en uitvoering van onder andere jeugdhulp.

Toename kinderen die recht hebben op jeugdgezondheidszorg

JGZ heeft als doel gezond opgroeien van de Zuid-Limburgse kinderen, zodat kinderen actief (kunnen) deelnemen aan onze samenleving. De ambitie van JGZ is om de groep gezonde kinderen groter te maken dan die nu is en de zorg vooral daar in te zetten waar die het hardst nodig is. Daarmee willen we kansengelijkheid op een goede gezondheid vergroten. Er zijn meer dan honderdduizend kinderen in beeld bij de JGZ in

Zuid-Limburg (met een kinddossier in het digitale systeem), van wie de meesten bij JGZ in zorg zijn. Er is sprake van een toename in 2023 van circa 1.000 kinderen in zorg vanwege de uitbreiding van activiteiten, zoals de inhaal HPV-vaccinatie bij jongeren en de groep nieuwkomers (kinderen van asielzoekers, van statushouders en van Oekraïense vluchtelingen), terwijl er niet meer kinderen geboren zijn. De kinderen van Oekraïense vluchtelingen zijn volledig opgenomen in de reguliere dienstverlening.

Van alle geboren baby's in Zuid-Limburg (4.608) hebben de meesten een hielprik en gehoorscreening gehad. De toestemmingsprocedure voor wetenschappelijk onderzoek naar de hielprik is veranderd. Werd eerst gevraagd of ouders bezwaar hebben, vanaf 1 januari wordt toestemming gevraagd. Dit is nodig om de voldoen aan de privacywetgeving.

Doorontwikkeling reguliere dienstverlening: passende zorg op maat

Het JGZ dienstverleningspakket is in 2023 verder doorontwikkeld. Geheel in lijn met het vernieuwde Landelijk Professioneel Kader (LPK) ligt de nadruk op aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is. Per kind wordt de juiste afweging gemaakt. Dat gebeurt op basis van (wetenschappelijke) kennis en de eigen

praktijkervaringen, gecombineerd met de wensen en behoefte van de jeugdige en ouder zelf. Zo beslis je samen, doe je wat werkt én kun je kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben, iets extra's bieden. Dit is passende zorg op maat. Hiervoor is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de JGZ-dienstverlening (frequentie van de contactmomenten, het sturen van digitale nieuwsbrieven aan ouders met opgroeiende kinderen, taakherschikking van JGZ-functies van arts naar speciaal opgeleide verpleegkundige en toegang tot de GroeiGids-chat voor ouders).

Bijdrage aan Trendbreuk

JGZ levert, naar zijn reguliere preventie-inzet, een belangrijke bijdrage aan het keren van de ongezonde trend in Zuid-Limburg met het inlopen van gezondheidsachterstanden - primair de doelstelling van het programma Trendbreuk.

Dalende trend vaccinatiegraad

Al enkele jaren is er een gestaag dalende trend in de vaccinatiegraad: gemiddeld 1-3% lager dan in 2022. Het RIVM houdt dit bij en probeert dit te verklaren. Het lagere aantal vaccinaties kan liggen aan het feit dat het een deel van de gegeven vaccinaties anoniem ontvangt. Dit gebeurt als mensen geen toestemming geven om hun gegevens met het RIVM te delen. Ook rapporteert het RIVM dat landelijk minder tieners een

vaccinatie halen en iets meer ouders van jonge kinderen negatiever denken over vaccineren. Ook JGZ ziet deze dalende trend en deelt de zorgen van het RIVM. Een hoge vaccinatiegraad (90%) is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te beschermen en uitbraken van ziekten te voorkomen. Deelname aan het rijksvaccinatieprogramma is gratis in Nederland en via JGZ beschikbaar voor iedereen. Enkele gemeenten zijn onder de kritische grens gekomen en enkele gemeenten bewegen richting die grens. JGZ heeft activiteiten gestart om structureel inzicht te krijgen in verandering in vaccinatiedeelname.

Maternale vaccinaties

Naast het vaccineren tegen kinkhoest is JGZ ook begonnen met het toedienen van de griepvaccinatie bij zwangere vrouwen. Omdat dit pas kortgeleden opgestart is, zien we nog maar een bescheiden aantal van 234 zwangere vrouwen die hier gebruik van heeft gemaakt.

5.2 Trends

Aantallen: kinderen in Zuid-Limburg

	2020	2021	2022	2023
In Beeld	93.238	93.580	100.808	100.400
In Zorg	91.315	91.824	98.982	98.586
In zorg 0-18	89.862	89.538	90.304	90.522
Geboortes	4.588 ¹³	4.829	4.649	4.608
1e hielprik	4.215	4.677	4.513	4.282
1e gehoorscreening	4.333	4.620	4.459	4.473

Aantallen: Stevig Ouderschap en VoorZorg

	Stevig Ouderschap	VoorZorg
Nieuw gestarte trajecten 2023	127	26
Trajecten die doorlopen	109	36
Totaal gezinnen in zorg 2023	236	62

% Vaccinaties*

	aantal		Zuigelingen tot 2 jaar						4 jaar	9 jaar		12/13 jaar	14 jaar
	Maternale Kinkhoest ¹⁴	Maternale Griep ¹⁵	DKTP	Hib	HepB	Pneu	BMR	Men-ACWY	DKTP	DTP	BMR	HPV meisjes %	Men-ACWY
2020	3.519	-	91,6	92,8	91,5	92,3	93,1	92,7	91,1	90,9	91,4	53,1	88,4
2021	3.439	-	93,2	93,9	93,0	93,5	94,2	94,0	90,1	91,6	91,7	63,6	90,7
2022	3.297	234	89,8	90,6	89,9	90,8	92,7	93,0	90,5	89,7	90,1	70,4	87,0

¹³ Aantal kinderen 1ste hielprik en gehoorscreening bevat hoog aantal onbekenden. Dit heeft te maken met adreskoppeling in kinddossier+. Vaak is adres van kind nog niet bekend wanneer wel al hielprik / gehoorscreening is gezet.

¹⁴ Aantal zwangeren gevaccineerd.

¹⁵ Aantal zwangeren gevaccineerd.

5.2 Trends

Opkomstpercentage contactmomenten

contactmomenten %	2020	2021	2022	2023
Postnatale huisbezoek	99,55	99,52	99,66	99,52
4 weken	97,96	97,67	97,57	97,36
8 weken	97,40	97,03	96,59	96,94
3 maanden	97,05	96,47	97,03	97,03
4 maanden ¹⁵	96,20	98,53	95,96	94,64
5 maanden	96,51	96,66	96,28	96,09
6 maanden	97,04	-	-	-
7 maanden ¹⁵	97,18	95,74	95,46	92,66
9 maanden	94,18	94,26	84,55	94,70
11 maanden	94,07	95,30	93,99	93,65
14 maanden	91,71	93,72	93,80	93,60
18 maanden ¹⁶	91,54	90,36	92,43	92,42
2 jaar	91,71	91,33	91,24	92,52
3 jaar / 6 maanden ¹⁵	91,51	90,87	94,74	88,37
3 jaar / 9 maanden	88,75	91,53	90,32	90,10
5 / 6 jaar	96,37	88,78	88,23	87,24
10 jaar	-	74,60	92,92	95,91
2de klas VO	-	76,34	75,29	85,36

¹⁶ Flexibel contactmoment.

Belangrijk bij duiding van de cijfers:

Het verschil tussen kinderen in zorg en kinderen in zorg 0-18 betreft de leeftijdsgrens van 0 tot 18 jaar. Denk hierbij aan kinderen met speciaal onderwijs die langer gebruikmaken van JGZ dan de reguliere zorg (t/m 23 jaar). Maar ook zwangere vrouwen die prenatale zorg voor hun ongeboren kind ontvangen, zitten in dit verschil.

5.3 Rekening van baten & lasten 2023 JGZ

	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	19.112.227	19.112.216
Tarieven gemeenten	1.191.974	1.054.000
Bijdrage centrumgemeente	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	950.213	242.000
Overige bijdragen	870.114	891.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	9.225	-
Totale opbrengsten	22.133.753	21.299.216
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	14.727.335	14.848.388
Huisvestingslasten	1.849.126	1.518.300
Afschrijvingslasten	128.023	96.000
Rentelasten en bankkosten	20.802	-
Beheers en adm. lasten	132.571	147.000
Lasten vervoermiddelen	71	-
Lasten automatisering	331.423	228.000
Lasten medische middelen	105.911	61.000
Lasten uitvoering derden	19.963	2.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele lasten	1.781	-
Totale exploitatiekosten	17.317.006	16.900.688
Overhead	5.079.467	4.398.528
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-262.720	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-262.720	-

06 Programma Veilig Thuis

Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en een stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en seksueel geweld is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft.

We geven advies, bieden een helpende hand, doorbreken acuut onveilige situaties en zetten mensen in beweging. Veilig Thuis werkt vanuit risicogestuurde ketensamenwerking. Dat wil zeggen: eerst werken aan directe veiligheid, dan zorg voor stabiele veiligheid. Dit met als motto: een veilig thuis, dat doen we samen!

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

6.1

Veilig Thuis

Professionalisering en doorontwikkeling medewerkers

Medewerkers van Veilig Thuis (VT) zijn vanuit een professionele houding zeer geëngageerd aan hun werk. Van medewerkers wordt ook verwacht zich professioneel te blijven ontwikkelen. Daar is continue aandacht voor.

Door middel van een monitor kan elke medewerker volgen hoe efficiënt de taken worden uitgevoerd. Daaruit blijkt dat er een optimale inzet is gepleegd van en door de medewerkers ten behoeve van de cliënten van Veilig Thuis. Het betekent niet dat in alle casuïstiek de veiligheid (duurzaam) is hersteld, maar wel dat er opvolging is gegeven aan een adviesvraag of melding conform het handelingsprotocol gericht op herstel van acute en/of duurzame veiligheid. Door gestructureerde inzet op werkbegeleiding van de medewerkers en het aanbieden van (bij)scholing kunnen medewerkers optimaal functioneren en rekenen op begeleiding of sturing waar nodig.

De organisatiestructuur van VT is versterkt. Er is een nieuwe indeling van medewerkers gemaakt in gebiedsteams waaraan bovendien een gedagswetenschapper en vertrouwensarts zijn gekoppeld. Zo zijn alle disciplines op gebiedsniveau inzetbaar en wordt de samenwerking met lokale partners verbeterd, doordat duidelijk is wie binnen dat gebied werkzaam is.

Binnen de afdeling wordt optimaal samengewerkt: nieuwe collega's volgen de basisopleiding en worden begeleid om zo snel mogelijk mee te kunnen draaien in het team. Vanuit het begrip 'lerend werkend' is de dienstverlening continu naar een hoger plan getild. Zo is er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd en daaruit blijkt dat de cliënten de inzet van Veilig Thuis als voldoende ervaren.

Ook werden 19 klachtgesprekken gevoerd. Deze feedback is gebruikt om de dienstverlening verder te verbeteren. Conform de cyclus plan-do-check-act is doorlopend de werkbaarheid, haalbaarheid en effectiviteit van de werkprocessen geëvalueerd in 2023. Ook is met netwerkpartners aandacht aan de samenwerking besteed om deze naar een hoger plan te tillen. Niet alleen is op deze wijze de samenwerking met netwerkpartners geoptimaliseerd, maar is ook de samenwerking met GGD-afdelingen versterkt.

Professionalisering en doorontwikkeling middelen

Er is veel aandacht besteed aan tools en methodieken om verbetering van de interne organisatie en werkwijze te realiseren. Dat gaat van het registratiesysteem tot aan een dashboard per medewerker. Ook is de zichtbaarheid en benaderbaarheid van VT bevorderd. Dat betreft de leesbaarheid van brieven aan cliënten en foldermateriaal,

het aanbieden van informatiematerialen, de berichten op sociale media en de bijdrage aan campagnes om aandacht te vragen voor het belang van signaleren en bewustwording over diverse vormen van geweld te vergroten. Voorbeelden hiervan zijn de "Orange The World"-campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes en de campagne "Knuffels kunnen niet praten" van de Beweging Limburg Tegen Kindermishandeling.

In het kader van professioneel werken zijn er effectieve werkwijzen en methodieken ontwikkeld en geïmplementeerd. Zo is er in een pilot met 90 kinderen gesproken conform het NICHD-protocol. Dit is een wetenschappelijke werkwijze om kinderverhoren af te nemen. In 2023 zijn collega's getraind om kindgesprekken te kunnen voeren conform dit protocol.

6.2 Trends

Meldingen

aantal per jaar

2020	4.322
2021	4.267
2022	4.192
2023	4.510

Adviezen

aantal per jaar

2020	4.055
2021	3.772
2022	5.282
2023	5.480

6.3 Rekening van baten & lasten 2023 Veilig Thuis

	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	6.860.777	6.860.776
Tarieven gemeenten	14.145	-
Bijdrage centrumgemeente	1.128.310	1.128.310
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-
Overige bijdragen	9.500	-
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	326	-
Totale opbrengsten	8.013.058	7.989.086
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	5.391.461	6.499.798
Huisvestingslasten	342.635	98.000
Afschrijvingslasten	-	-
Rentelasten en bankkosten	-	-
Beheers en adm. lasten	91.025	60.500
Lasten vervoermiddelen	-	-
Lasten automatisering	100.039	60.000
Lasten medische middelen	-	-
Lasten uitvoering derden	-	-
Onvoorzien	-	-
Incidentele lasten	-	-
Totale exploitatiekosten	5.925.160	6.718.298
Overhead	2.041.869	1.270.788
Resultaat voor vennootschapsbelasting	46.029	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	46.029	-

Colofon

Heeft u vragen? Neem dan contact op met
Team Communicatie, GGD Zuid Limburg.

Vormgeving

Van Hulzen Communicatie

In opdracht van

Directie & Bestuursbureau en Team Communicatie,
GGD Zuid Limburg

© Copyright 2024

